

ਸ੍ਰੀ ਤ੍ਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਵੱਯੋ - ਅਰਥ ਵਿਚਾਰ

ਗੁਰਬਾਣੀ ਪਾਠ	ਉਚਾਰਨ ਸੇਧ	ਪਦ ਅਰਥ	ਅਰਥ ਵਿਚਾਰ
ੴ ਸਤਿ ਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ॥	ਇਕ ਓਂਕਾਰ ਜਾਂ ਇਕ ਉਂਕਾਰ	ੴ = ਨਿਰਗੁਨ ਤੋਂ ਸਰਗੁਨ ਹੋਣਹਾਰਾ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਇਕ ਹੈ; ਸਤਿ = ਸਤਯ, ਸਦੀਵੀ ਹੋਂਦਵਾਲਾ; ਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ = ਗੁਰੂ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਦ (ਕਿਰਪਾ) ਨਾਲ ਮਿਲਣਵਾਲਾ। ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਨੂੰ ਪਰਸ਼ਾਦ ਕਹਿਣਾ ਅਸੁਧ ਹੈ।	ਨਿਰਗੁਨ ਤੋਂ ਸਰਗੁਨ ਹੋਣਹਾਰਾ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਇਕ ਹੈ, ਉਹ ਸਤਯ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਗੁਰੂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ (ਪ੍ਰਸਾਦ) ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।
ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀ ੧੦॥	੧੦ = ਦਸਵੀਂ	ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀ ੧੦ = ਦਸਵੇਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ - ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਰਚਨਾ।	ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀ ਦਸਵੀਂ ਭਾਵ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਰਚੀ ਹੋਈ ਬਾਣੀ। ਇਹ ਬਾਣੀ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਸ਼ਾਹਕਾਰ ਬਾਣੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਉਸਤਤਿ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।
ਤ੍ਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਵੱਯੋ	ਸਵੱਈਏ	ਤ੍ਰਪ੍ਰਸਾਦਿ = ਤੇਰੀ ਕਿਰਪਾ ਦੁਆਰਾ ਉਚਾਰਨ ਹੋਏ; ਸਵੱਯੋ = ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਵਿ ਰਚਨਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਚਾਰ ਚਰਣ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਅਤੇ ਦੋਹਰਾ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਅਤੇ ਪੁਰਾਤਨ ਕਵੀਆਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਮਕਬੂਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।	ਤੇਰੀ ਕਿਰਪਾ (ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ) ਮੈਂ ਸਵੱਯੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰਨ ਲਗਿਆ ਹਾਂ।
<p>ਸਾਰੰਸ਼ ਅਤੇ ਤੱਤਸਾਰ: ਇਹ ਦਸ ਸਵਯੋ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਉਸਤਤਿ ਵਿਚੋਂ ਹਨ ਪਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਇਸ ਰਚਨਾ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਰਚਨਾ ਵਜੋਂ ਸਿਖ ਦੇ ਨਿਤਨੇਮ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਪਾਠ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਿੰਚਾਰ ਦੌਰਾਨ, ਖੰਡੇ ਦੀ ਪਾਹੁਲ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਬੈਰਾਗ ਅਤੇ ਉਪਰਾਮਤਾ ਦਾ ਮਜ਼ਮੂਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੈ। ਦੁਨਿਆਵੀ ਸ਼ਾਨੋ ਸ਼ੌਕਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੀ, ਬੇਪਨਾਹ ਤਾਕਤ ਦੇ ਮਾਲਕ ਬਣਨਾ ਅਤੇ ਫੋਕਟ ਧਾਰਮਕ ਕਰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਫਜ਼ੂਲਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਖੂਬ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਇਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਓਟ ਅਤੇ ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਨੂੰ ਹੀ ਪਰਵਾਨ ਕਰਮ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਕੁੱਲ ਦਸ ਸਵਯੋ ਹਨ ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਬੈਰਾਗ ਭਰਿਆ ਪਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਣੀ ਦਾ ਸਮਝ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਹਿਤ ਪਾਠ ਕਰਨ ਨਾਲ ਮਨ ਵਿਚੋਂ ਸੰਸਾਰੀ ਲੋਚਨਾਵਾਂ ਦਾ ਅਭਾਵ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।</p>			
ਸ੍ਰਾਵਗ ਸੁੱਧ ਸਮੂਹ ਸਿਧਾਨ ਕੇ, ਦੇਖਿ ਫਿਰਿਓ ਘਰਿ ਜੋਗਿ ਜਤੀ ਕੇ ॥	ਸੁੱਧ	ਸ੍ਰਾਵਗ = ਬੋਧੀ ਜਾਂ ਜੈਨੀ ਭਿਖਸ਼ੂ; ਸੁੱਧ = ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਰੱਖਣਵਾਲੇ ਸੋਧੀ ਅਤੇ ਸੰਜਮੀ ਸਾਧੂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵੈਸ਼ਨਵ ਸਾਧੂ; ਸਮੂਹ = ਸਾਰੇ; ਸਿਧਾਨ = ਸਿਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਚੁਕੇ ਜੋਗੀ; ਜੋਗ = ਜੋਗ ਧਾਰਨ ਕਰਨਵਾਲੇ ਜੋਗੀ; ਜਤੀ = ਜੱਤ ਰਖਣਵਾਲੇ, ਕਾਮ ਦੇ ਵੇਗ ਨੂੰ ਰੋਕ ਕੇ ਰਖਣਵਾਲੇ, ਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀ।	ਜੈਨੀ ਅਤੇ ਬੋਧੀ ਭਿਖਸ਼ੂਆਂ, ਪਵਿਤ੍ਰਤਾ ਰੱਖਣਵਾਲੇ ਸੋਧੀ, ਸਭ ਸਿਧਾਂ ਦੇ ਅਤੇ ਜੋਗੀਆਂ ਅਤੇ ਜਤੀਆਂ ਦੇ ਘਰ ਫਿਰ ਕੇ ਦੇਖ ਲਏ ਹਨ।
ਸੂਰ, ਸੁਰਾਰਦਨ, ਸੁੱਧ ਸੁਧਾਦਿਕ, ਸੰਤ ਸਮੂਹ ਅਨੇਕ ਮਤੀ ਕੇ ॥	ਸੁੱਧ, ਮੱਤੀ	ਸੂਰ = ਸੂਰਮੇ; ਸੁਰਾਰਦਨ = ਸੂਰ+ਅਰਦਨ, ਸੂਰਾਂ ਦੇ ਵੈਰੀ, ਦੈਂਤ, ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨਵਾਲੇ, ਦੈਂਤ; ਸੁੱਧ = ਪਵਿਤ੍ਰ; ਸੁਧਾਦਿਕ = ਸੁਧਾ+ਆਦਿਕ, ਸੁਧਾ (ਅੰਮ੍ਰਿਤ) ਪੀਣਵਾਲੇ; ਸੰਤ = ਹੋਰ ਮੱਤਾਂ ਦੇ ਭਗਤ ਲੋਕ; ਸਮੂਹ = ਸਾਰੇ; ਅਨੇਕ ਮਤੀ ਕੇ = ਅਨੇਕ ਮੱਤਾਂ ਦੇ। "ਸੁਧਾਦਿਕ" ਦਾ ਉਚਾਰਨ "ਸੁਧਾਦਿਕ" ਕਰਨਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਫਜ਼ ਦੀ ਸੰਧੀ ਹੈ - ਸੁਧਾ+ਆਦਿਕ। ਸੁਧਾ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਤੇ ਇਥੇ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਸੁਧਾ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਦੇਵਤੇ।	ਸੂਰਮਿਆਂ ਦੇ, ਸੂਰਾਂ (ਦੇਵਤਿਆਂ) ਦੇ ਵੈਰੀ ਦੈਂਤਾਂ ਦੇ, ਸੁਧਾ ਪੀਣਵਾਲੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ (ਪ੍ਰਸ਼ਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ) ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਨੇਕ ਮੱਤਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸੰਤ (ਦੇਖ ਲਏ ਹਨ)।

ਸ੍ਰੀ ਤ੍ਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਵੱਯੋ - ਅਰਥ ਵਿਚਾਰ

ਗੁਰਬਾਣੀ ਪਾਠ	ਉਚਾਰਨ ਸੇਧ	ਪਦ ਅਰਥ	ਅਰਥ ਵਿਚਾਰ
ਸਾਰੇ ਹੀ ਦੇਸ ਕੋ, ਦੇਖਿ ਰਹਿਓ ਮਤ, ਕੋਊ ਨ ਦੇਖੀਅਤ ਪ੍ਰਾਨਪਤੀ ਕੇ ॥	ਮੱਤ	ਸਾਰੇ ਹੀ ਦੇਸ ਕੋ = ਸਾਰੇ ਹੀ ਦੇਸਾਂ ਦੇ; ਦੇਖਿ ਰਹਿਓ ਮਤ = ਧਰਮ, ਮਜ਼ਹਬ; ਕੋਊ ਨ ਦੇਖੀਅਤ = ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ; ਪ੍ਰਾਨਪਤੀ = ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ, ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ। "ਬਿਸਰਾਮ "ਮਤ" ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੈ ਨਾ ਕਿ "ਰਹਿਓ" ਤੋਂ ਬਾਅਦ। "ਮਤ" ਦਾ ਭਾਵ "ਨਹੀਂ" ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ "ਧਰਮ" ਹੈ।	ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਫੁਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਤ (ਧਰਮ) ਦੇਖ ਲਏ ਹਨ ਪਰ ਕੋਈ ਵੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਮੱਤ ਨਹੀਂ।
ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਕੀ ਭਾਇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੂ ਤੇ, ਏਕ ਰਤੀ ਬਿਨੁ ਏਕ ਰਤੀ ਕੇ ॥੧॥	ਹੂੰ, ਰੱਤੀ ਕੇ	ਸ੍ਰੀ = ਆਦਰ ਬੋਧਕ ਸ਼ਬਦ, ਸੁੰਦਰ; ਭਗਵਾਨ = ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ, ਛੇ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਮਾਲਕ: ਜਸ, ਐਸ਼ਵਰਜ, ਵਿਰਾਗ, ਉਦਾਰਤਾ, ਲਛਮੀ ਅਤੇ ਗਿਆਨ; ਭਾਇ ਕ੍ਰਿਪਾ = ਭਾਵਨਾ, ਸ਼ਰਧਾ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਹੋਣਵਾਲੀ ਕਿਰਪਾ; ਹੂ ਤੇ = ਹੀ ਤੋਂ; ਏਕ ਰਤੀ ਬਿਨੁ = ਇਕ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਪ੍ਰੀਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ; ਏਕ ਰਤੀ ਕੇ = ਇਕ ਰੱਤੀ ਜਿੰਨੇ, ਅੱਠ ਚੌਲਾਂ ਜਿੰਨਾ ਭਾਰ, ਬਹੁਤ ਥੋੜਾ ਭਾਰ। ਪਹਿਲੇ "ਰਤੀ" ਤੇ ਅੱਧਕ ਦਾ ਉਚਾਰਨ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਪਿਆਰ ਪਰ ਦੂਜੇ "ਰਤੀ" ਨੂੰ "ਰੱਤੀ" ਵਾਂਗ ਪੜ੍ਹਨਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਬਹੁਤ ਥੋੜਾ।	ਗੁਰੂ ਫੁਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਕ ਸਚੇ ਰਤੀ (ਪਿਆਰ) ਤੋਂ ਹੀਣੇ ਇਹ ਸਭ ਮੱਤ ਇਕ ਰੱਤੀ (ਥੋੜੇ ਮੁੱਲ) ਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ।
<p>ਸਾਰੰਸ਼ ਅਤੇ ਤੱਤਸਾਰ: ਉਪਰ ਦਰਜ ਇਸ ਪਹਿਲੇ ਸਵਯੋ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਪਸ਼ਟ ਲਫਜ਼ਾਂ ਵਿਚ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਹੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਧਰਮ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪਰਖ ਲਏ ਹਨ ਪਰ ਕੋਈ ਵੀ ਧਰਮ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਣਜਾਣ ਸਿਖ ਆਮ ਹੀ ਇਦਾਂ ਕਹਿੰਦੇ ਸੁਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਰੇ ਧਰਮ ਇਕ ਬਰਾਬਰ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਇਕੋ ਹੀ ਲਕਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਅਲਗ ਅਲਗ ਰਸਤੇ ਹਨ ਪਰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਖੋਜ ਕੀਤੀਆਂ ਇਸ ਖਿਆਲ ਦਾ ਖੰਡਨ ਹੀ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਵਯੋ ਵਿਚਲੀ ਤੀਜੀ ਪੰਕਤੀ ਨੇ ਤਾਂ ਕੋਈ ਸ਼ਕ ਰਹਿਣ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿਤਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਧਰਮ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰਾਉਂਦਾ। ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੇ ਸਚੇ ਪ੍ਰੇਮ ਬਾਝੋਂ, ਇਹ ਸਭ ਧਰਮ ਇਕ ਰੱਤੀ ਵਾਂਗ ਹਉਲੇ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਧਰਮ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਦੇਖ ਕੇ ਹੀ ਇਦਾਂ ਨਹੀਂ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਉਹ ਧਰਮ ਪ੍ਰਾਨਪਤੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦਾ ਧਰਮ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਅਕਾਲੀ ਪੰਥ, ਨਿਰਮਲ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਧਰਮ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਰਜਾ ਅਨੁਸਾਰੀ ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਬਾਕੀ ਧਰਮ ਵੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਰਜਾ ਵਾਲੇ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰਮਤਿ ਧਰਮ ਕਿਉਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਸੀ? ਫੇਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਅਵਤਾਰ ਇਕ ਧਰਮ ਬਾਨੀ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਕ ਧਰਮ ਸੁਧਾਰਕ ਜਾਂ ਮੁਜੱਦਦ ਵਜੋਂ ਹੋਣਾ ਸੀ।</p>			
ਮਾਤੇ ਮਤੰਗ, ਜਰੇ ਜਰ ਸੰਗਿ, ਅਨੂਪ ਉਤੰਗ, ਸੁਰੰਗ ਸਵਾਰੇ ॥	ਮੱਤੇ, 'ਜਰ	ਮਾਤੇ = ਮੱਤੇ ਹੋਏ, ਮਸਤ, ਹੱਕਾਰੇ ਹੋਏ; ਮਤੰਗ = ਹਾਥੀ; ਜਰੇ = ਜੜ੍ਹੇ; ਜਰ ਸੰਗਿ = ਸੋਨੇ (ਜਰ) ਨਾਲ; ਅਨੂਪ ਉਤੰਗ = ਉਚੇ ਕੱਦ ਵਾਲੇ; ਸੁਰੰਗ = ਸੋਹਣੇ ਸਵਾਰੇ = ਸੋਹਣੇ ਰੰਗਾਂ ਨਾਲ ਸਵਾਰੇ ਸਜਾਏ ਹੋਏ।	(ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਰਾਜੇ ਕੋਲ ਅਣਗਿਣਤ) ਸੋਨੇ (ਦੇ ਗਹਿਣਿਆਂ ਨਾਲ) ਜੜ੍ਹੇ ਹੋਏ, ਉਚੇ ਕੱਦ ਵਾਲੇ, ਸੁੰਦਰ, (ਸੰਪੂਰ ਆਦਿ ਨਾਲ) ਰੰਗੇ ਅਤੇ (ਬਹੁ ਬਿਧਿ) ਸਵਾਰੇ ਹੋਏ ਮਸਤ ਹਾਥੀ ਹੋਣ;
ਕੋਟਿ ਤੁਰੰਗ, ਕੁਰੰਗ ਸੇ ਕੁਦਤ, ਪਉਨ ਕੇ ਗਉਨ ਕੇ, ਜਾਤ ਨਿਵਾਰੇ ॥		ਕੋਟਿ ਤੁਰੰਗ = ਕ੍ਰੋੜਾਂ ਘੋੜੇ; ਕੁਰੰਗ ਸੇ ਕੁਦਤ = ਹਿਰਣਾਂ ਵਾਂਗ ਛਾਲ ਮਾਰਨਵਾਲੇ; ਪਉਨ ਕੇ ਗਉਨ ਕੇ = ਹਵਾ ਦੇ ਵੇਗ ਨੂੰ; ਜਾਤ ਨਿਵਾਰੇ = ਨਿਵਾਰ ਦੇਣ, ਪਿਛੇ ਛੱਡ ਦੇਣ।	ਕਰੋੜਾਂ ਘੋੜੇ ਹੋਣ ਜੋ ਹਿਰਣਾਂ ਵਾਂਗ ਕੁਦਦੇ ਹੋਣ (ਛਾਲਾਂ ਮਾਰਦੇ ਹੋਣ, ਫੁਰਤੀਲੇ ਹੋਣ) ਅਤੇ ਹਵਾ ਦੇ ਵੇਗ ਨੂੰ ਨਿਵਾਰ ਜਾਂਦੇ ਹੋਣ ਭਾਵ ਹਵਾ ਦੇ ਵੇਗ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਤੇਜ਼ ਹੋਣ;
ਭਾਰੀ ਭੁਜਾਨ ਕੇ ਭੂਪ, ਭਲੀ ਬਿਧਿ, ਨਿਆਵਤ ਸੀਸ, ਨ ਜਾਤ ਬਿਚਾਰੇ ॥		ਭਾਰੀ ਭੁਜਾਨ = ਤਕੜੀਆਂ ਬਾਹਵਾਂ; ਭੂਪ = ਰਾਜੇ; ਭਲੀ ਬਿਧਿ = ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ; ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ; ਨਿਆਵਤ ਸੀਸ = ਸਿਰ ਨਿਵਾਉਣ; ਨ ਜਾਤ ਬਿਚਾਰੇ = ਗਿਣੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ।	ਬਹੁਤ ਭਾਰੀਆਂ ਬਾਹਵਾਂ ਵਾਲੇ ਰਾਜੇ (ਭਾਵ ਬਹੁਤ ਤਾਕਤਵਰ ਰਾਜੇ) ਹੋਣ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਲੀ ਬਿਧਿ (ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਚਾਰ ਸਹਿਤ) ਸੀਸ ਨਿਵਾਉਂਦੇ ਹੋਣ (ਐਨੀ ਗਿਣਤੀ ਵਾਲੇ ਕਿ ਉਹ) ਬਿਚਾਰੇ ਨਾ ਜਾ ਸਕਣ;
ਏਤੇ ਭਏ, ਤੁ, ਕਹਾ ਭਏ ਭੂਪਤਿ, ਅੰਤ ਕੋ, ਨਾਂਗੇ ਹੀ ਪਾਇ ਪਧਾਰੇ ॥੨॥		ਏਤੇ ਭਏ = ਇੰਨੇ ਹੋ ਗਏ ਤਾਂ; ਭੂਪਤਿ = ਭੂ (ਭੂਮੀ) + ਪਤਿ (ਮਾਲਕ), ਰਾਜੇ; ਅੰਤ ਕੋ = ਅਖੀਰ ਵਿਚ, ਮੌਤ ਸਮੇਂ; ਨਾਂਗੇ = ਨੰਗੇ; ਪਾਇ = ਪੈਰ।	ਐਠੇ ਰਾਜੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਕੀ ਹੋਇਆ, ਅੰਤ ਨੂੰ ਨੰਗੇ ਪੈਰੀਂ ਹੀ (ਇਥੋਂ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ) ਪਧਾਰ ਜਾਣਾ ਹੈ ਭਾਵ ਚਲੇ ਜਾਣਾ ਹੈ।
<p>ਸਾਰੰਸ਼ ਅਤੇ ਤੱਤਸਾਰ: ਇਸ ਪਉਤੀ ਵਿਚ ਮਹਾਂਬਲੀ ਅਤੇ ਮਹਾਂ ਪਰਤਾਪੀ ਰਾਜਿਆਂ ਬਾਬਤ ਦਸਿਆ ਹੈ ਬੇਅੰਤ ਸਜੇ ਸਾਮਾਨ ਦੇ ਮਾਲਕ, ਅਣਗਿਣਤ ਹਾਥੀਆਂ, ਘੋੜਿਆਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਰਾਜੇ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਗੇ ਬੇਅੰਤ ਲੋਕ ਝੁਕਦੇ ਹੋਣ, ਉਹ ਰਾਜੇ ਇਥੋਂ ਆਪਣੀ ਉਮਰ ਭੋਗ ਕੇ ਨੰਗੇ ਪੈਰੀਂ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਭਾਵ ਉਹ ਕੁਝ ਵੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੇ। ਇਸ ਸਵਯੋ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸਾਨੂੰ ਸੇਧ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਜੋ ਵਿਚ ਇਸ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਹੈ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਤਕ ਇਸ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚਲਾ ਸਰੀਰ ਕਾਇਮ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਹੀ ਇਸ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸਾਜੇ ਸਾਮਾਨ ਵੀ ਕਾਇਮ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤਿਆਂ ਦਾ ਧਨ ਅਤੇ ਜਗੀਰਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜੀਉਂਦੇ ਜੀ ਹੀ ਖੁੱਸ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਫੇਰ ਜਾ ਕੇ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਥੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੂਰਬਲੇ ਕਰਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਇਸ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਦਾਤਾਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਦਾਤਾਂ ਇਥੇ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ; ਜੀਵ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀਆਂ। ਤਾਂ ਤੇ ਸੰਸਾਰੀ ਸ਼ਾਨੋ ਸ਼ੌਕਤ ਜਾਂ ਧਨ ਦੌਲਤ ਦਾ ਗੁਮਾਨ ਕਰਨਾ ਬੇਅਰਥ ਹੈ।</p>			

ਸ੍ਰੀ ਤ੍ਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਵੱਯੋ - ਅਰਥ ਵਿਚਾਰ

ਗੁਰਬਾਣੀ ਪਾਠ	ਉਚਾਰਨ ਸੇਧ	ਪਦ ਅਰਥ	ਅਰਥ ਵਿਚਾਰ
ਜੀਤ ਫਿਰੈ ਸਭ ਦੇਸ ਦਿਸਾਨ ਕੋ, ਬਾਜਤ ਢੋਲ ਮ੍ਰਿਦੰਗ ਨਗਾਰੇ ॥	ਫਿਰੈ, ਦਿਸਾਨ	ਜੀਤ = ਜਿੱਤ ਲੈਣ; ਦਿਸਾਨ = ਦਿਸਾਵਾਂ; ਬਾਜਤ = ਬੱਜਦੇ ਹੋਣ; ਮ੍ਰਿਦੰਗ = ਇਕ ਕਿਸਮ ਦਾ ਢੋਲ, ਲੰਮੇਰੀ ਢੋਲਕ; ਨਗਾਰੇ = ਧੌਂਸੇ ਜੋ ਜੰਗ ਵੇਲੇ ਵਜਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।	ਜਿੱਤਦੇ ਫਿਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਦੇਸਾਂ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ (ਵਿਚਲੇ ਰਾਜਾਂ) ਨੂੰ ਅਤੇ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਰ ਤੇ ਜਿੱਤ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ) ਢੋਲ, ਮ੍ਰਿਦੰਗ ਅਤੇ ਨਗਾਰੇ ਵੱਜਦੇ ਹਨ।
ਗੁੰਜਤ ਗੂੜ ਗਜਾਨ ਕੇ ਸੁੰਦਰ, ਹਿੰਸਤ ਹੈਂ ਹਯਰਾਜ ਹਜਾਰੇ ॥	ਹਯਰਾਜ - ਹਇਰਾਜ, ਹਜਾਰੇ	ਗੁੰਜਤ = ਗੁੰਜਦੇ; ਗੂੜ = ਗੂੜੇ, ਤਕੜੇ; ਗਜਾਨ = ਗਜ (ਹਾਥੀ) ਦਾ ਬਹੁਵਚਨ; ਹਿੰਸਤ ਹੈਂ = ਹਿਣਕਦੇ ਹਨ; ਹਯਰਾਜ = ਵਧਿਆ ਘੋੜੇ; ਹਜਾਰੇ = ਹਜ਼ਾਰਾਂ। ਕਈ ਗੁਟਕਿਆਂ ਵਿਚ ਪਾਠ "ਹਿੰਸਤ ਹੀ" ਵੀ ਹੈ ਪਰ "ਹਿੰਸਤ ਹੈਂ" ਜ਼ਿਆਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਲਗਦਾ ਹੈ।	(ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਰ ਤੇ) ਗੁੰਜਦੇ (ਚਿੰਘਾੜਦੇ) ਗੂੜੇ (ਤਕੜੇ) ਸੁੰਦਰ ਹਾਥੀ ਹਨ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਰਾਜ ਘੋੜੇ ਹਿਣਕਦੇ ਹਨ।
ਭੂਤ ਭਵਿੱਖ ਭਵਾਨ ਕੇ ਭੂਪਤਿ, ਕਉਨ ਗਨੈ, ਨਹੀਂ ਜਾਤ ਬਿਚਾਰੇ ॥		ਭੂਤ = ਬੀਤ ਚੁਕਿਆ ਸਮਾਂ; ਭਵਿੱਖ = ਆਉਣਵਾਲਾ ਸਮਾਂ; ਭਵਾਨ = ਵਰਤਮਾਨ ਸਮਾਂ; ਭੂਪਤਿ = ਭੂ (ਭੂਮੀ) + ਪਤੀ (ਮਾਲਕ)।	ਭੂਤ ਕਾਲ ਦੇ, ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਦੇ (ਅਜਿਹੇ) ਰਾਜੇ, ਕੌਣ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ (ਕਿਉਂਕਿ ਗਿਣਤੀ ਬੇਸਮੂਹ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ) ਵਿਚਾਰੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ।
ਸ੍ਰੀਪਤਿ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਭਜੇ ਬਿਨੁ, ਅੰਤ ਕਉ, ਅੰਤ ਕੇ ਧਾਮ ਸਿਧਾਰੇ ॥੩॥		ਸ੍ਰੀਪਤਿ = ਸ੍ਰੀ (ਲਖਮੀ) ਦਾ ਸਆਮੀ, ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ; ਭਗਵਾਨ = ਸਰਬ ਗੁਣਾਂ ਸੰਪੰਨ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ; ਭਜੇ ਬਿਨੁ = ਭਜਨ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ; ਅੰਤ ਕਉ = ਅਖੀਰ ਵਿਚ; ਅੰਤ ਕੇ ਧਾਮ = ਅੰਤ (ਜਮ, ਮੌਤ) ਦੇ ਘਰ; ਸਿਧਾਰੇ = ਚਲੇ ਗਏ। ਪਹਿਲੇ "ਅੰਤ" ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ "ਅਖੀਰ ਵਿਚ" ਤੇ ਇਹ ਕਿਰਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਹੈ ਜਦਕਿ ਦੂਜਾ "ਅੰਤ" ਨਾਂਵ ਹੈ ਤੇ ਇਸਦਾ ਭਾਵ ਹੈ "ਮੌਤ"। ਪੰਕਤੀ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ - ਲਖਮੀ ਦੇ ਪਤੀ, ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਨੂੰ ਭਜੇ ਬਗੈਰ, (ਇਹ ਸਭ ਜੇਤੂ ਰਾਜੇ) ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਮੌਤ ਦੇ ਘਰ ਚਲੇ ਗਏ।	ਲਖਮੀ ਦੇ ਮਾਲਕ, ਸਰਬ ਗੁਣ ਸੰਪੰਨ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੂੰ ਭਜੇ ਬਿਨਾਂ (ਅਜਿਹੇ ਰਾਜੇ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਸਗੋਂ) ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਜਮ ਦੇ ਘਰ ਸਿਧਾਰ ਗਏ (ਚਲੇ ਗਏ)।
<p>ਸਾਰੰਸ਼ ਅਤੇ ਤੱਤਸਾਰ: ਇਹ ਦੁਨੀਆ ਫਾਨੀ ਹੈ ਭਾਵ ਨਾਸਵਾਨ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਦੁਨੀਆ ਦੀਆਂ ਵਡਿਆਈਆਂ ਵੀ ਆਰਜ਼ੀ ਹਨ ਪਰ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਦੇਖ ਕੇ ਅਤੇ ਦੁਨਿਆਵੀ ਤਰੱਕੀ ਦੇਖ ਕੇ ਆਮ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਮੁਤਾਸਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਵਡਿਆਈ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਹੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਮਹਾਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਲਈ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਇਸ ਸਵਯੋ ਵਿਚ ਮਹਾਂ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਅਤੇ ਮਹਾਂ ਪਰਾਕਰਮੀ ਰਾਜਿਆਂ ਦੀ ਚੜ੍ਹਾਈ ਅਤੇ ਪਰਤਾਪ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਕੇ ਅਖੀਰਲੀ ਪੰਕਤੀ ਵਿਚ ਇਹ ਸਮਝਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰਾਜੇ ਸਰਬ ਗੁਣ ਸੰਪੰਨ ਭਗਵਾਨ ਨੂੰ ਭਜੇ ਬਗੈਰ ਭਾਵ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦਾ ਸਿਮਰਨ ਭਜਨ ਕੀਤੇ ਬਗੈਰ, ਅੰਤਮ ਸਮੇਂ ਜਮ ਦੇ ਧਾਮ ਚਲੇ ਗਏ ਭਾਵ ਉਹ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਅਤੇ ਜਮਾਂ ਦੇ ਵੱਸ ਪੈ ਗਏ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਮਲਾਰ ਕੀ ਵਾਰ ਦੇ ਇਕ ਸਲੋਕ ਵਿਚ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਵਡੇ ਵਡੇ ਰਾਜਿਆਂ ਦੇ ਅਗੇ ਜਾ ਕੇ ਖੁਆਰ ਹੋਣ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ: ਮ: ੧ ॥ ਲਖ ਮਣ ਸੁਇਨਾ ਲਖ ਮਣ ਰੁਪਾ ਲਖ ਸਾਰਾ ਸਿਰਿ ਸਾਰ ॥ ਲਖ ਲਸਕਰ ਲਖ ਵਾਜੇ ਨੇਜੇ ਲਖੀ ਘੋੜੀ ਪਾਤਿਸਾਰ ॥ ਜਿਥੈ ਸਾਇਰੁ ਲੰਘਣਾ ਅਗਨਿ ਪਾਣੀ ਅਸਗਾਰ ॥ ਕੰਧੀ ਦਿਸਿ ਨ ਆਵਈ ਧਾਰੀ ਪਵੈ ਕਹਾਰ ॥ ਨਾਨਕ ਓਥੈ ਜਾਣੀਅਹਿ ਸਾਰ ਕੋਈ ਪਾਤਿਸਾਰ ॥੪॥</p> <p>ਜਿਸ ਪਾਸ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚ ਮਹਾਨ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਦੁਨਿਆਵੀ ਤੌਰ ਤੇ ਕਿੰਨਾ ਹੀ ਮਹਾਨ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਆਪੇ ਆਪਣੇ ਕਰਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਥੇ ਕੋਈ ਗਰੀਬ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਅਮੀਰ, ਕੋਈ ਰਾਜਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਪਰਜਾ ਰੂਪ ਪਰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਉਸਤੇ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਗੁਰਮਤਿ ਅਨੁਸਾਰ ਭਜਨ ਬੰਦਗੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਸਭ ਕੰਮ ਕਿਸੇ ਲੇਖੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹਨ।</p>			
ਤੀਰਥ ਨਾਨ, ਦਇਆ ਦਮ ਦਾਨ, ਸੁ ਸੰਜਮ ਨੇਮ ਅਨੇਕ ਬਿਸੇਖੇ ॥	ਨਾਨ, ਬਿਸੇਖੇ	ਨਾਨ = ਨ੍ਰਾਉਣਾ; ਦਮ ਦਾਨ = ਦਮਝਿਆਂ ਦਾ ਦਾਨ, ਧਨ ਦਾ ਦਾਨ; ਸੁ ਸੰਜਮ = ਚੰਗੇ ਸੰਜਮ; ਬਿਸੇਖੇ = ਵਿਸ਼ੇਸ਼।	ਤੀਰਥਾਂ ਤੇ ਨ੍ਰਾਉਣ, ਦਇਆ, ਧਨ ਦਾ ਦਾਨ, ਚੰਗੇ ਸੰਜਮ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ (ਕਰਮਕਾਂਡੀ ਅਤੇ ਧਾਰਮਕ) ਨੇਮ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ।
ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ, ਕਤੇਬ ਕੁਰਾਨ, ਜਮੀਨ ਜਮਾਨ ਸਬਾਨ ਕੇ ਪੇਖੇ ॥		ਬੇਦ = ਹਿੰਦੂ ਮਤ ਦੇ ਚਾਰ ਗ੍ਰੰਥ; ਪੁਰਾਨ = ਹਿੰਦੂ ਮਤ ਦੇ ੧੮ ਪੁਰਾਨ; ਕਤੇਬ = ਯਹੂਦੀ, ਇਸਾਈ ਅਤੇ ਇਸਲਾਮ ਦੀਆਂ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਕਿਤਾਬਾਂ - ਤੌਰੇਤ, ਜੰਬੂਰ, ਅੰਜੀਲ ਅਤੇ ਕੁਰਾਨ; ਕੁਰਾਨ = ਇਸਲਾਮ ਮੱਤ ਦੀ ਧਾਰਮਕ ਕਿਤਾਬ; ਜਮੀਨ = ਧਰਤੀ; ਜਮਾਨ = ਅਸਮਾਨ; ਸਬਾਨ = ਸਭ, ਸਾਰੇ; ਪੇਖੇ = ਦੇਖ ਲਵੋ, ਪੜ੍ਹ ਵਿਚਾਰ ਲਵੋ।	ਬੇਦਾਂ, ਪੁਰਾਨਾਂ, ਕਤੇਬਾਂ, ਕੁਰਾਨ ਅਤੇ ਜਮੀਨ, ਅਸਮਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਭ (ਅਜਿਹੇ ਪੁਸਤਕ) ਦੇਖੋ ਹੋਣ (ਪੜ੍ਹੋ ਵਿਚਾਰੋ ਹੋਣ)।

ਸ੍ਰੀ ਤ੍ਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਵੱਯੋ - ਅਰਥ ਵਿਚਾਰ

ਗੁਰਬਾਣੀ ਪਾਠ	ਉਚਾਰਨ ਸੇਧ	ਪਦ ਅਰਥ	ਅਰਥ ਵਿਚਾਰ
ਪਉਣ ਅਹਾਰ, ਜਤੀ ਜਤ ਧਾਰਿ, ਸਬੈ ਸੁਬਿਚਾਰ, ਹਜਾਰ ਕ ਦੇਖੇ ॥	ਹਜਾਰ	ਪਉਣ ਅਹਾਰ = ਹਵਾ ਦਾ ਆਹਾਰ ਕਰਨਵਾਲੇ; ਜਤੀ ਜਤ ਧਾਰ = ਜੱਤ ਧਾਰਨ ਵਾਲੇ ਜਤੀ, ਕਾਮ ਦੇ ਵੇਗ ਨੂੰ ਨਿਰੋਧ ਕਰਨਵਾਲੇ ਜਤੀ; ਸਬੈ = ਸਾਰੇ; ਸੁਬਿਚਾਰ = ਚੰਗੇ ਵਿਚਾਰ; ਹਜਾਰ ਕ ਦੇਖੇ = ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੇਖੇ। "ਸੁਬਿਚਾਰ" ਦਾ ਉਚਾਰਨ "ਸੁ ਬਿਚਾਰ" ਠੀਕ ਨਹੀਂ। "ਸੁਬਿਚਾਰ" ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਚੰਗੇ ਬਿਚਾਰ ਜਦਕਿ "ਸੁ ਬਿਚਾਰ" ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ "ਉਹ ਬਿਚਾਰ"। "ਸੁ" ਇਥੇ ਪੜਨਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸੋ ਇਸਦਾ ਉਚਾਰਨ "ਬਿਚਾਰ" ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਰਨਾ ਜੀ।	(ਵਰਤ ਰਖਣ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਅਤਿ ਸੰਜਮੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਕੇਵਲ) ਪਉਣ ਆਹਾਰੀ ਹੋਵੇ, ਜੱਤ ਧਾਰਨ ਕਰਨਵਾਲਾ ਜਤੀ ਹੋਵੇ, ਸਾਰੇ ਸੁਬਿਚਾਰ ਹਜ਼ਾਰ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ।
ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਭਜੇ ਬਿਨੁ ਭੂਪਤਿ, ਏਕ ਰਤੀ ਬਿਨੁ, ਏਕ ਨ ਲੇਖੇ ॥੪॥		ਭਗਵਾਨ = ਸਰਬ ਗੁਣ ਸੰਪੰਨ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ; ਭੂਪਤਿ = ਰਾਜੇ, ਭੂ (ਭੂਮੀ) + ਪਤਿ (ਪਤੀ); ਰਤੀ = ਪ੍ਰੇਮ, ਪੀਤਿ।	ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਨੂੰ ਭਜੇ ਬਿਨਾ ਅਜਿਹੇ ਭੂਪਤਿ ਵੀ (ਜੋ ਉਪਰ ਦਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨੇਮੀ ਸੰਜਮੀ ਵੀ ਹੋਣ) ਇਕ (ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ) ਪ੍ਰੇਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਕ ਵੀ ਲੇਖੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਭਾਵ ਇਕ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਸੰਜਮੀ ਭੂਪਤਿ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।
<p>ਸਾਰੰਸ਼ ਅਤੇ ਤੱਤਸਾਰ: ਉਪਰ ਦਰਜ, ਸਵਯੋ ੨ ਅਤੇ ੩ ਪਰਤਾਪੀ ਰਾਜਿਆਂ ਦੀ ਨਾਸਵਾਨਤਾ ਅਤੇ ਅਰਥਹੀਨਤਾ ਬਾਰੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਚੌਥਾ ਸਵਯਾ ਆਨਮਤ ਫੋਕਟ ਕਰਮ ਕਾਂਡਾਂ ਦੀ ਫੋਕਟਤਾ ਬਾਰੇ ਹੈ। ਇਸ ਸਵਯੋ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਜੀ ਦੇ ਭਜਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਤੋਂ ਸੱਖਣੇ ਧਾਰਮਕ ਕਰਮ ਕਾਂਡਾਂ ਦੀ ਨਿਪੁੰਸਕਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਤੀਰਥਾਂ ਤੇ ਨ੍ਰਾਉਣ, ਦਇਆ ਕਰਮ, ਪੁੰਨ ਦਾਨ, ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰੀ ਸੰਜਮ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਾਰਮਕ ਨੇਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਬੇਦਾਂ, ਪੁਰਾਨਾਂ, ਕਤੇਬਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਜਿਹੇ ਆਨਮਤ ਧਾਰਮਕ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਵਿਅਰਥਤਾ ਦਸੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈਦਾ। ਵਰਤ ਨੇਮ ਸੰਜਮ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਪਉਣ ਆਹਾਰੀ ਹੀ ਬਣ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਕਾਮਵੇਗ ਨੂੰ ਵੱਸ ਕਰਨਵਾਲਾ ਜਤੀ ਵੀ ਬਣ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਵੀ ਮੁਕਤ ਪਦਾਰਥ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਦ ਤੱਕ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਜੀ ਦਾ ਗੁਰਮਤਿ ਅਨੁਸਾਰ ਭਜਨ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਸਵਯਾ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਤੀਜੀ ਅਸ਼ਟਪਦੀ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਚਾਰ ਪਉੜੀਆਂ ਯਾਦ ਆ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।</p> <p>ਇਸ ਸਵਯੋ ਤੋਂ ਇਹ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਦਇਆ ਕਰਨੀ, ਦਾਨ ਦੇਣਾ, ਰਹਿਤ ਮਰਿਆਦਾ ਦੇ ਨੇਮ ਸੰਜਮ ਨਿਭਾਉਣੇ, ਕਾਮਵੇਗ ਨੂੰ ਵਸਗਤਿ ਕਰਨ ਆਦਿ ਕਰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਬਲਕਿ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ ਨਾਮ ਤੋਂ ਛੁੱਟ, ਇਹ ਸਾਰੇ ਕਰਮ ਅਪਣੀ ਹੋਸੀਅਤ ਵਿਚ ਮੁਕਤੀ ਦਿਵਾਉਣਵਾਲੇ ਕਰਮ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਗੁਰਸਿਖ ਤਾਂ ਸੁਤੇ ਹੀ ਸੰਜਮੀ, ਨੇਮੀ, ਦਇਆ ਕਰਨਵਾਲਾ, ਗਰੀਬਾਂ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨਵਾਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਗੁਰਸਿਖ ਇਹ ਕਰਮ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਆਸ ਰਖਦਾ ਹੋਇਆ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਗੁਰਮਤਿ ਅਨੁਸਾਰੀ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਸਾਧਨ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸਾਧਕ ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨਾਲ ਮਿਲਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਕੋਈ ਤਰੀਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।</p>			
ਸੁੱਧ ਸਿਪਾਹ, ਦੁਰੰਤ ਦੁਬਾਹ, ਸੁ ਸਾਜਿ ਸਨਾਹ, ਦੁਰਜਾਨ ਦਲੈਂਗੇ ॥	ਸੁੱਧ	ਸੁੱਧ ਸਿਪਾਹ = ਸੁਧ ਸਿਪਾਹੀ, ਪੂਰੇ ਪਰਬੀਨ ਜੋਧੇ ਸਿਪਾਹੀ; ਦੁਰੰਤ = ਦੁਰ + ਅੰਤ, ਜਿਸਦਾ ਅੰਤ ਕਰਨਾ ਅਉਖਾ ਹੋਵੇ, ਜਿਸਨੂੰ ਫਤਹਿ ਕਰਨਾ ਅਉਖਾ ਹੋਵੇ; ਦੁਬਾਹ = ਜੋ ਹਿਲਾਏ ਨਾ ਜਾ ਸਕਣ; ਸਨਾਹ = ਜੰਗ ਵਿਚ ਦੁਸ਼ਮਨ ਦੇ ਵਾਰ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਪਹਿਨੀ ਜਾਂਦੀ ਲੋਹੇ ਦੀ ਸੰਜੋਅ; ਦੁਰਜਾਨ = ਦੁਰਜਨ; ਦਲੈਂਗੇ = ਦਲ ਮਲ ਕਰਦੇ ਹੋਣ।	ਪਰਬੀਨ ਸੂਰਮੇ ਸਿਪਾਹੀ ਜਿਨਾਂ ਨੂੰ ਫਤਹਿ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਹਿਲਾਉਣਾ ਅਉਖਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਜੋ ਲੋਹੇ ਦੀ ਸੰਜੋਅ ਸਜਾ ਕੇ ਦੁਰਜਨਾਂ ਨੂੰ ਦਲ ਮਲ ਕਰਦੇ ਹੋਣ
ਭਾਰੀ ਗੁਮਾਨ ਭਰੇ ਮਨ ਮੈਂ, ਕਰਿ ਪਰਬਤ ਪੰਖ ਹਲੇ, ਨ ਹਲੈਂਗੇ ॥	ਹਲੇਂ	ਭਾਰੀ = ਬਹੁਤ; ਗੁਮਾਨ = ਹੰਕਾਰ, ਗਰੂਰ; ਪਰਬਤ = ਪਹਾੜ; ਪੰਖ = ਖੰਭ; ਹਲੇ = ਹਲੇਂ, ਹਿੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹੋਣ; ਨ ਹਲੈਂਗੇ = ਨਹੀਂ ਹਿਲਾਂਗੇ।	ਮਨ ਵਿਚ ਭਾਰੀ ਗੁਮਾਨ ਵਾਲੇ ਜੋਧੇ (ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਣ ਕਿ) ਪਰਬਤ (ਪਹਾੜ) ਭਾਵੇਂ ਪੰਖ (ਖੰਭ) ਲਾ ਕੇ ਹਿੱਲ ਜਾਣ, ਅਸੀਂ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚੋਂ ਨਹੀਂ ਹਿੱਲ ਸਕਦੇ।
ਤੋਰਿ ਅਰੀਨ, ਮਰੋਰਿ ਮਵਾਸਨ, ਮਾਤੇ ਮਤੰਗਨਿ ਮਾਨ ਮਲੈਂਗੇ ॥		ਤੋਰਿ = ਤੋੜ; ਅਰੀਨ = ਅਰੀ (ਦੁਸ਼ਮਨ) ਦਾ ਬਹੁਵਚਨ; ਮਰੋਰਿ = ਮਰੋੜ; ਮਵਾਸਨ = ਆਕੀ; ਮਾਤੇ = ਮਸਤ; ਮਤੰਗਨਿ = ਮਤੰਗ (ਹਾਥੀ) ਦਾ ਬਹੁਵਚਨ; ਮਾਨ = ਹੰਕਾਰ; ਮਲੈਂਗੇ = ਮਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।	(ਐਸੇ ਬੀਰ ਹੋਣ ਕਿ) ਦੁਸ਼ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜ ਦੇਣ, ਆਕੀਆਂ ਨੂੰ ਮਰੋੜ ਦੇਣ ਅਤੇ ਮਸਤ ਹਾਥੀਆਂ ਦਾ ਮਾਣ ਖਤਮ ਕਰ ਦੇਣ।

ਸ੍ਰੀ ਤ੍ਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਵੱਯੋ - ਅਰਥ ਵਿਚਾਰ

ਗੁਰਬਾਣੀ ਪਾਠ	ਉਚਾਰਨ ਸੇਧ	ਪਦ ਅਰਥ	ਅਰਥ ਵਿਚਾਰ
ਸ੍ਰੀਪਤਿ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਕ੍ਰਿਪਾ ਬਿਨੁ, ਤਿਆਗਿ ਜਹਾਨ ਨਿਦਾਨ ਚਲੈਗੇ ॥੫॥		ਸ੍ਰੀਪਤਿ = ਲਖਮੀ ਦਾ ਪਤੀ, ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ; ਸ੍ਰੀ = ਆਦਰ ਬੋਧਕ ਸ਼ਬਦ; ਭਗਵਾਨ = ਸਰਬ ਗੁਣ ਸੰਪੰਨ; ਜਹਾਨ = ਦੁਨੀਆ; ਨਿਦਾਨ = ਓੜਕ, ਅਖੀਰ। "ਨਿਦਾਨ" ਦਾ ਉਚਾਰਨ "ਨਿਧਾਨ" ਕਰਨਾ ਯੋਗ ਨਹੀਂ। "ਨਿਦਾਨ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਓੜਕ" ਅਤੇ "ਨਿਧਾਨ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਖਜ਼ਾਨਾ"।	ਲਖਮੀ ਦੇ ਸੁਆਮੀ, ਸਰਬ ਗੁਣ ਸੰਪੰਨ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਓੜਕ ਉਹ ਦੁਨੀਆ ਤਿਆਗ ਕੇ ਚਲੇ ਜਾਣਗੇ (ਭਾਵ ਸਦੀਵੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਗੇ)।
ਸਾਰੰਸ਼ ਅਤੇ ਤੱਤਸਾਰ: ਬਾਹੁਬੱਲ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸੂਰਮਗਤੀ ਦਾ ਮਾਣ ਕਰਨਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਥਮੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਸੂਰਮੇ ਕਿੰਨੇ ਵੀ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਅਤੇ ਅਜਿੱਤ ਹੋਣ, ਫੇਰ ਵੀ ਸਮਾਂ ਆਉਣ ਤੇ ਉਹ ਜਰਾ (ਬੁਢਾਪਾ) ਅਤੇ ਮਰਾ (ਮੌਤ) ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹੀ ਹਨ। ਸੋ ਜਿਸਮਾਨੀ ਤਾਕਤ ਦਾ ਗੁਮਾਨ ਕਰਨਾ ਵੀ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚ ਪਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।			
ਬੀਰ ਅਪਾਰ, ਬਡੇ ਬਰਿਆਰ, ਅਬਿਚਾਰਹਿ ਸਾਰ ਕੀ ਧਾਰ ਭਛੱਯਾ ॥	ਬਡੇ = ਬੱਡੇ ਭਛੱਯਾ = ਭਛੱਈਆ	ਬੀਰ - ਬਹਾਦਰ; ਅਪਾਰ = ਅ+ਪਾਰ, ਜਿਸਦਾ ਪਾਰਾਵਾਰ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਬਹੁਤ; ਬਰਿਆਰ = ਬਲਵਾਨ; ਅਬਿਚਾਰਹਿ = ਬਿਨਾਂ ਵਿਚਾਰੇ, ਬਿਨਾਂ ਝਿੜਕ; ਸਾਰ = ਲੋਹਾ; ਧਾਰ ਭਛੱਯਾ = ਲੋਹੇ ਦੀ ਧਾਰ ਦੀ ਮਾਰ ਖਾਣੀ ਭਾਵ ਸਹਿਣੀ। ਅਬਿਚਾਰਹਿ ਦਾ ਉਚਾਰਨ ਅਬਿਚਾਰਹਿ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਰਿਆਵਾਚੀ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਹੈ।	ਬਹੁਤ ਬੀਰ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਬਲਵਾਨ ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਝਿੜਕ ਲੋਹੇ ਦੀ ਧਾਰ ਨੂੰ ਭੱਖਦੇ ਹੋਣ ਭਾਵ ਲੋਹੇ ਦੇ ਸ਼ਸਤ੍ਰਾਂ ਦੀ ਚੋਟ ਖਾ ਲੈਂਦੇ ਹੋਣ;
ਤੋਰਤ ਦੇਸ, ਮਲਿੰਦ ਮਵਾਸਨ, ਮਾਤੇ ਗਜਾਨ ਕੇ ਮਾਨ ਮਲੱਯਾ ॥	ਮਲੱਯਾ = ਮਲੱਈਆ, ਗੱਜਾਨ।	ਤੋਰਤ ਦੇਸ = ਦੇਸ ਤੋੜਦੇ ਹਨ; ਮਲਿੰਦ = ਮਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ; ਮਵਾਸਨ = ਆਕੀਆਂ ਨੂੰ; ਮਾਤੇ = ਮੱਤੇ ਹੋਏ; ਗਜਾਨ = ਹਾਥੀ; ਮਾਨ = ਮਾਣ, ਹੰਕਾਰ; ਮਲੱਯਾ = ਮਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।	ਦੇਸਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜਨਵਾਲੇ ਹੋਣ, ਆਕੀਆਂ ਨੂੰ ਮਲਣ ਵਾਲੇ (ਭਾਵ ਝੁਕਾਉਣ ਵਾਲੇ) ਅਤੇ ਮੱਤੇ ਹੋਏ ਹਾਥੀਆਂ ਦੇ ਮਾਣ ਨੂੰ ਮਲਣ ਵਾਲੇ ਭਾਵ ਹਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਵਾਲੇ।
ਗਾੜ੍ਹੇ ਗੜ੍ਹਾਨ ਕੇ ਤੋੜਨਹਾਰ, ਸੁ ਬਾਤਨ ਹੀ ਚਕ ਚਾਰ ਲਵੱਯਾ ॥	ਲਵੱਯਾ = ਲਵੱਈਆ ਚੱਕ।	ਗਾੜ੍ਹੇ = ਮਜ਼ਬੂਤ; ਗੜ੍ਹਾਨ = ਗੜ੍ਹ, ਕਿਲੇ; ਤੋੜਨਹਾਰ = ਤੋੜਣਵਾਲੇ; ਬਾਤਨ ਹੀ = ਬਾਤਾਂ ਨਾਲ ਹੀ; ਚਕ ਚਾਰ = ਚਾਰ ਚੱਕ, ਧਰਤੀ ਦੇ ਚਾਰ ਪਾਸੇ; ਲਵੱਯਾ = ਲੈ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।	ਤਕੜੇ ਕਿਲਿਆਂ ਨੂੰ ਤੋੜਨਵਾਲੇ ਅਤੇ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਧਰਤੀ ਦੇ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਲੈਣਵਾਲੇ ਭਾਵ ਜਿੱਤ ਲੈਣਵਾਲੇ।
ਸਾਹਿਬੁ ਸ੍ਰੀ, ਸਭ ਕੇ ਸਿਰਨਾਇਕ, ਜਾਚਕ ਅਨੇਕ, ਸੁ ਏਕ ਦਿਵੱਯਾ ॥੬॥	ਦਿਵੱਯਾ = ਦਿਵੱਈਆ	ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ = ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ; ਸਿਰਨਾਇਕ = ਸਭ ਤੋਂ ਵਡਾ ਸੁਆਮੀ, ਖਸਮ; ਜਾਚਕ = ਜਾਚਨਾ ਕਰਨਵਾਲੇ, ਮੰਗਣਵਾਲੇ; ਅਨੇਕ = ਬਹੁਤ; ਦਿਵੱਯਾ = ਦੇਣਵਾਲਾ "ਜਾਚਕ" ਦਾ ਉਚਾਰਨ "ਜਾਂਚਕ" ਕਰਨਾ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ "ਜਾਚਕ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਜਾਚਨਾ ਕਰਨਵਾਲਾ ਭਾਵ ਮੰਗਣਵਾਲਾ ਜਦਕਿ "ਜਾਂਚਕ" ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂਚ (ਪੜਤਾਲ) ਕਰਨਵਾਲਾ।	ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਸਾਹਿਬ ਸਭ ਦਾ ਸਿਰਨਾਇਕ ਹੈ (ਭਾਵ ਵਡਾ ਸੁਆਮੀ ਹੈ); ਉਸਦੇ ਦਰ ਤੇ ਜਾਚਕ ਅਨੇਕ ਹਨ ਪਰ ਉਹ ਦੇਣਵਾਲਾ ਇਕ ਹੈ। ਇਸ ਪੰਕਤੀ ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਜਿੰਨੇ ਮਰਜ਼ੀ ਬਲਵਾਨ ਅਤੇ ਬਹਾਦਰ ਸੂਰਮੇ ਹੋਣ, ਉਹਨਾਂ ਸਭ ਦੇ ਉਪਰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਹੈ ਅਤੇ ਸਭ ਨੂੰ ਦੇਣਵਾਲਾ ਉਹੀ ਇਕ ਹੈ।
ਸਾਰੰਸ਼ ਅਤੇ ਤੱਤਸਾਰ: ਪਿਛਲੀ ਪਉੜੀ ਤੋਂ ਬਲਵਾਨ ਜੋਧਿਆਂ ਅਤੇ ਸੂਰਮਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰਖਦੇ ਹੋਏ ਹਜ਼ੂਰ ਫਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਭਗਤ ਜਨ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰੀ ਤੌਰ ਤੇ ਬਲਵਾਨ ਅਤੇ ਤਾਕਤਵਰ ਨੂੰ ਦੇਖਕੇ ਮੁਤਾਸਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਸਭ ਤੋਂ ਉਪਰ ਹੈ। ਇਹ ਸੂਰਮੇ ਉਸੇ ਦੇ ਬਣਾਏ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸੇ ਦੀ ਰਜਾ ਵਿਚ ਫਨਾਹ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਭਗਤ ਜਨਾਂ ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਕਾਨ ਕਨੌਡ ਨਹੀਂ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਕਿਸੇ ਕੋਲੋਂ ਡਰਨਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ।			
ਦਾਨਵ, ਦੇਵ, ਫਨਿੰਦ, ਨਿਸਾਚਰ, ਭੂਤ ਭਵਿੱਖ ਭਵਾਨ ਜਪੈਗੇ ॥	ਨਿਸਾਚਰ	ਦਾਨਵ = ਦੈਂਤ, ਰਾਕਸ਼; ਦੇਵ = ਦੇਵਤੇ; ਫਨਿੰਦ = ਫਨੀਅਰ ਨਾਗਾਂ ਦੇ ਰਾਜੇ; ਨਿਸਾਚਰ = ਨਿਸ਼ਾ+ਆਚਰ = ਰਾਤ ਨੂੰ ਜਾਗਣਵਾਲੇ, ਭੂਤ ਪ੍ਰੇਤ, ਚੋਰ, ਆਦਿ; ਭੂਤ = ਮਾਜ਼ੀ, ਗੁਜਰ ਚੁਕਿਆ ਸਮਾਂ; ਭਵਿਖ = ਮੁਸਤੱਕਬਿਲ, ਅਗੇ ਆਉਣਵਾਲਾ ਸਮਾਂ; ਭਵਾਨ = ਵਰਤਮਾਨ ਸਮਾਂ।	ਦੈਂਤ, ਦੇਵਤੇ, ਸੇਖਨਾਗ ਵਰਗੇ ਨਾਗਰਾਜ, ਰਾਤ ਨੂੰ ਜਾਗਣਵਾਲੇ ਜੀਵ, ਅਤੇ ਭੂਤ, ਭਵਿਖ ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਜੀਵ, ਸਭ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੂੰ ਜਪਣਗੇ।

ਸ੍ਰੀ ਤ੍ਰਿਪੁਸਾਦਿ ਸਵੱਯੋ - ਅਰਥ ਵਿਚਾਰ

ਗੁਰਬਾਣੀ ਪਾਠ	ਉਚਾਰਨ ਸੇਧ	ਪਦ ਅਰਥ	ਅਰਥ ਵਿਚਾਰ
ਜੀਵ ਜਿਤੇ, ਜਲ ਮੈ, ਥਲ ਮੈ, ਪਲ ਹੀ ਪਲ ਮੈ, ਸਭ ਥਾਪ ਥਪੈਗੇ ॥		ਜੀਵ ਜਿਤੇ = ਜਿੰਨੇ ਜੀਵ ਹਨ; ਜਲ ਮੈ = ਜਲ ਵਿਚ, ਥਲ ਮੈ = ਧਰਤੀ ਤੇ, ਪਲ ਹੀ ਪਲ ਮੈ = ਥੋੜੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਹੀ; ਸਭ ਥਾਪ ਥਪੈਗੇ =	ਜਿੰਨੇ ਜੀਵ ਜਲ ਵਿਚ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਤੇ ਹਨ, ਪਲੋਂ ਪਲੀ ਭਾਵ ਇਕ ਦਮ ਹੀ ਥਾਪੇ ਜਾਣਗੇ (ਜਦੋਂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ) ਥਾਪਣਗੇ।
ਪੁੰਨ ਪ੍ਰਤਾਪਨ ਬਾਵਿ ਜੈਤ ਧੁਨਿ, ਪਾਪਨ ਕੇ ਬਹੁ ਪੁੰਜ ਖਪੈਗੇ ॥		ਪੁੰਨ ਪ੍ਰਤਾਪਨ = ਪੁੰਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਕਰਕੇ; ਬਾਵ = ਵਧੇਗੀ; ਜੈਤ ਧੁਨਿ = ਜੈ ਦੀ ਧੁਨੀ, ਜਿੱਤ ਦੀ ਧੁਨੀ; ਪਾਪਨ ਕੇ = ਪਾਪਾਂ ਦੇ; ਬਹੁ ਪੁੰਜ = ਬਹੁਤ ਸਮੂਹ; ਖਪੈਗੇ = ਖਪ ਜਾਣਗੇ, ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।	ਪੁੰਨਾਂ (ਸੁਭ ਕਰਮਾਂ ਕਰਕੇ) ਦੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਕਰਕੇ ਜੈ (ਵਿਜੈ) ਦੀ ਧੁਨੀ ਵਧੇਗੀ ਅਤੇ ਪਾਪਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਮੂਹ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।
ਸਾਧ ਸਮੂਹ ਪ੍ਰਸੰਨ ਫਿਰੈ ਜਗਿ, ਸਤ੍ਰੁ ਸਭੈ ਅਵਲੋਕਿ ਚਪੈਗੇ ॥੭॥	ਫਿਰੈ, ਸੱਤ੍ਰੁ	ਸਾਧ ਸਮੂਹ = ਸਾਰੇ ਸਾਧ, ਭਗਤ ਜਨ, ਗੁਰਮੁਖਿ; ਪ੍ਰਸੰਨ ਫਿਰੈ = ਜਗ ਵਿਚ ਖੁਸ਼ ਫਿਰਨਗੇ; ਸਤ੍ਰੁ = ਸਤਰੂ; ਅਵਲੋਕਿ = ਦੇਖ ਕੇ; ਚਪੈਗੇ = ਦਬ ਜਾਣਗੇ, ਕੁਚਲੇ ਜਾਣਗੇ।	ਸਾਰੇ ਸਾਧ ਜਨ ਭਾਵ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਨ ਜਗ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸੰਨ ਫਿਰਣਗੇ ਉਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਦੇਖ ਕੇ ਭਾਵ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਦੀ ਚੜ੍ਹਾਈ ਦੇਖ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਤਰੂ (ਦੁਸ਼ਟ ਲੋਕ) ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣਗੇ, ਦਬ ਜਾਣਗੇ।
<p>ਸਾਰੰਸ ਅਤੇ ਤੱਤਸਾਰ: ਇਸ ਸਵੱਯੋ ਵਿਚ ਜਪੈਗੇ, ਥਪੈਗੇ, ਖਪੈਗੇ ਅਤੇ ਚਪੈਗੇ ਆਦਿ ਭਵਿਖਤ ਕਾਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਵਰਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਤੋਂ ਸਾਫ ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਵਯਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਭਵਿਖਤ ਬਚਨ ਹਨ। ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਆਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਸਭ ਲੋਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਕਰਨਗੇ। ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਦੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਖੇਲ ਦਾ ਅੰਤ ਨਿਸੰਦੇਹ ਬਦੀ ਦੀ ਹਾਰ ਅਤੇ ਨੇਕੀ ਦੀ ਜਿੱਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੋਵੇਗਾ। ਅੰਤ ਨੂੰ ਸਭ ਜੀਵ (ਭਾਵ ਬਹੁਤੇ ਜੀਵ) ਜੋ ਇਸ ਵਕਤ ਅਤੇ ਭੂਤਕਾਲ ਵਿਚ ਦੌੜ, ਦੇਵਤੇ, ਨਾਗਰਾਜ ਜਾਂ ਨਿਸ਼ਾਚਰ ਆਦਿ ਹਨ, ਸਭ ਗੁਰਮਤਿ ਪਾਰਨ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਵਿਚ ਲਗਣਗੇ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਚੜ੍ਹਾਈ ਦੇਖਕੇ (ਅਵਲੋਕਿ) ਦੁਸ਼ਟ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਸੜਨਗੇ ਪਰ ਲਿਫ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਦਬ ਜਾਣਗੇ। ਇਹ ਕਉਤਕ ਖਾਲਸਾ ਰਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਨਾਲ ਵਰਤੇਗਾ। ਜ਼ਰੂਰ ਔਰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ ਤੇ ਖਾਲਸਾ ਰਾਜ ਆਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਸਹੀ ਮਾਅਨਿਆਂ ਵਿਚ ਹਲੇਮੀ ਰਾਜ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਥੇ ਪਰਜਾ ਸੁਖੀ ਵਸੇਗੀ। ਸਭ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦਾ ਨਾਮ ਜਪਣਗੇ ਅਤੇ ਇਥੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਕੇ ਦਰਗਾਹ ਵਿਚ ਸੁਰਖਰੂ ਹੋਣਗੇ।</p>			
ਮਾਨਵ, ਇੰਦ੍ਰ, ਗਜਿੰਦ੍ਰ, ਨਰਾਧਪ, ਜੋਨ ਤਿਲੋਕ ਕੇ ਰਾਜ ਕਰੈਗੇ ॥		ਮਾਨਵ = ਇਨਸਾਨ, ਮਨੁੱਖ; ਇੰਦ੍ਰ = ਸੁਰਗ ਵਿਚ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦਾ ਰਾਜਾ; ਗਜਿੰਦ੍ਰ = ਗਜ+ਇੰਦ੍ਰ, ਹਾਥੀਆਂ ਦਾ ਰਾਜਾ; ਨਰਾਧਪ = ; ਜੋਨ = ਜੋ; ਤਿਲੋਕ = ਤਿਨ ਲੋਕ।	ਜੇਕਰ ਮਨੁੱਖ ਇੰਦਰ ਦੀ ਪਦਵੀ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲੈਣ, ਵਡੇ ਵਡੇ ਹਾਥੀਆਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹੋਣ, ਨਰਾਂ ਦੇ ਰਾਜੇ ਬਣ ਜਾਣ ਅਤੇ ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਤਿਲੋਕੀ ਦਾ ਰਾਜ ਵੀ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲੈਣਗੇ;
ਕੋਟਿ ਇਸਨਾਨ ਗਜਾਦਿਕ ਦਾਨ, ਅਨੇਕ ਸੁਅੰਬਰ ਸਾਜਿ ਬਰੈਗੇ ॥	ਇਸਨਾਨ	ਕੋਟਿ = ਕੁੱਤ; ਗਜਾਦਿਕ ਦਾਨ = ਹਾਥੀ ਆਦਿ ਦਾ ਦਾਨ; ਸੁਅੰਬਰ = ਸਵਯੰ ਵਰ ਭਾਵ ਮਰਜੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਨਾ; ਜਮ ਫਾਸ = ਜਮ ਦੀ ਫਾਂਸੀ।	ਕਰੋੜਾਂ ਤੀਰਥਾਂ ਤੇ ਇਸਨਾਨ ਕਰਨ, ਹਾਥੀਆਂ ਆਦਿ ਦੇ ਦਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਨੇਕ ਸੁਅੰਬਰ ਸਾਜ ਕੇ (ਸੁੰਦਰ ਇਸਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜੇਕਰ) ਬਰ ਲੈਣਗੇ।
ਬ੍ਰਹਮ ਮਹੇਸਰ ਬਿਸਨ ਸਚੀਪਤਿ, ਅੰਤਿ ਫਸੇ ਜਮ ਫਾਸਿ ਪਰੈਗੇ ॥	ਮਹੇਸਰ, ਬਿਸਨ, ਫਾਂਸ	ਬ੍ਰਹਮ = ਬ੍ਰਹਮਾ; ਮਹੇਸਰ = ਮਹੇਸ਼, ਸ਼ਿਵ; ਬਿਸਨ - ਬਿਸਨ ਭਾਵ ਵਿਸ਼ਨੂ; ਸਚੀਪਤਿ = ਸਚੀ ਦਾ ਪਤੀ ਇੰਦਰ ਦੇਵਤਾ; ਅੰਤ = ਅਖੀਰ'ਚ। ਇੰਦਰ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਨਾਮ ਸਚੀ, ਸੱਚੀ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਕਾਰਨ "ਸਚੀਪਤਿ" ਦਾ ਉਚਾਰਨ "ਸੱਚੀਪਤਿ" ਦਰੁਸਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।	(ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ) ਬ੍ਰਹਮਾ, ਮਹੇਸ਼ (ਸ਼ਿਵ), ਵਿਸ਼ਨੂ ਅਤੇ ਸਚੀਪਤਿ (ਸਚੀ ਅਪਸਰਾ ਦਾ ਪਤੀ - ਇੰਦਰ) ਵੀ ਬਣ ਜਾਣ, ਤਾਂ ਵੀ ਅਖੀਰ ਜਮਾਂ ਦੀ ਫਾਂਸ ਵਿਚ ਪੈਣਗੇ।
ਜੇ ਨਰ ਸ੍ਰੀਪਤਿ ਕੇ ਪ੍ਰਸ ਹੋਂ ਪਗ, ਤੇ ਨਰ, ਫੇਰਿ ਨ ਦੇਹ ਪਰੈਗੇ ॥੮॥		ਨਰ = ਮਨੁੱਖ; ਸ੍ਰੀਪਤਿ = ਲਖਮੀ ਦੇ ਪਤੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ; ਪ੍ਰਸ = ਪਰਸਨਾ; ਪਗ = ਚਰਨ; ਦੇਹ = ਸਰੀਰ, ਜਨਮ।	ਜੇ ਨਰ ਸ੍ਰੀ (ਲਖਮੀ) ਦੇ ਪਤੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੇ ਚਰਨ ਪਰਸ ਲੈਣਗੇ, ਉਹ ਫੇਰ ਦੁਬਾਰਾ ਦੇਹ ਨਹੀਂ ਧਰਨਗੇ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਨੂੰ ਲਖਮੀ ਦਾ ਪਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਸਵਯੋ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਨੂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਤੀਜੀ ਪੰਕਤੀ ਵਿਚ ਆਇਆ ਹੈ; ਸੋ ਇਸ ਪੰਕਤੀ ਵਿਚ ਹਰਗਿਜ਼ ਵੀ ਸ੍ਰੀ ਪਤਿ ਦਾ ਅਰਥ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਸ੍ਰੀਪਤਿ ਦਾ ਭਾਵ ਇਥੇ ਮਾਇਆ ਦਾ ਸੁਆਮੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਹੈ।
<p>ਸਾਰੰਸ ਅਤੇ ਤੱਤਸਾਰ: ਇਸ ਸਵਯੋ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਦਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਾਮ ਤੋਂ ਛੁਟ ਹੋਰ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਕਿੰਨੀ ਵੀ ਸੰਸਾਰੀ ਵਡਿਆਈ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਵੇ, ਅੰਤ ਨੂੰ ਜਮਾਂ ਦੇ ਵੱਸ ਹੀ ਪੈਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਕੇਵਲ ਉਹ ਨਰ ਜੋ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੇ ਚਰਨ ਪਰਸਦੇ ਹਨ ਭਾਵ ਜੋ ਗੁਰਮਤਿ ਅਨੁਸਾਰੀ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਚਰਨ ਕਮਲ ਪਰਸਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਦੁਬਾਰਾ ਸਰੀਰ ਨਹੀਂ ਧਾਰਦੇ; ਹੋਰ ਸਭ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਜੰਮਦੇ ਮਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਬ੍ਰਹਮਾ, ਸ਼ਿਵ, ਵਿਸ਼ਨੂ ਅਤੇ ਇੰਦਰ ਵਰਗੇ ਦੇਵਤੇ, ਜਿਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆ ਪੂਜਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਭਜਨ ਤੋਂ ਸਖਣੇ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਜਮਾਂ ਦੇ ਵੱਸ ਪੈਣਗੇ। ਜੇ ਗੁਰਸਿਖ ਇਹਨਾਂ ਸਵਯਾਂ ਦਾ ਨਿਤਾਪ੍ਰੀਤ ਪਾਠ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਕਿਵੇਂ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਿਆਂ ਤੇ ਰੀਝ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਥੇ ਹੈਰਾਨ ਉਹਨਾਂ ਨਵੀਨ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਤੇ ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਦਸਮ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਦੀ ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੇ ਤੁਲੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਵਯੋ ਵਿਚ ਤਾਂ ਸਰਬਤ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਕਰਨ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂਵਾਦ ਕਿਥੇ ਹੈ?</p>			

ਸ੍ਰੀ ਤ੍ਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਵੱਯੋ - ਅਰਥ ਵਿਚਾਰ

ਗੁਰਬਾਣੀ ਪਾਠ	ਉਚਾਰਨ ਸੇਧ	ਪਦ ਅਰਥ	ਅਰਥ ਵਿਚਾਰ
ਕਹਾ ਭਯੋ, ਜੋ ਦੋਊ ਲੋਚਨ ਮੂੰਦ ਕੈ, ਬੈਠਿ ਰਹਿਓ, ਬਕ ਧਿਆਨ ਲਗਾਇਓ ॥	ਭਯੋ - ਭਇਓ।	ਕਹਾ = ਕਾ, ਕੀ; ਭਯੋ = ਹੋਇਆ; ਦੋਊ ਲੋਚਨ = ਦੋਵੇਂ ਅੱਖਾਂ; ਮੂੰਦ ਕੈ = ਬੰਦ ਕਰਕੇ; ਬੈਠਿ ਰਹਿਓ = ਬੈਠੇ ਰਹੋ; ਬਕ ਧਿਆਨ ਲਗਾਇਓ = ਬਗੁਲ ਧਿਆਨ ਲਾਇਆ।	ਕੀ ਹੋਇਆ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਦੇ ਅੱਖਾਂ ਬੰਦ ਕਰਕੇ, ਬੈਠਾ ਰਹੇ ਬਗੁਲੇ ਵਾਂਗ ਧਿਆਨ ਲਾ ਕੇ? ਬਗੁਲਾ ਮੱਛੀ ਫਤਨ ਲਈ ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਤਾਰੀ ਲਾ ਕੇ (ਧਿਆਨ ਲਾ ਕੇ) ਬੈਠਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਸਦਾ ਧਿਆਨ ਲਾ ਕੇ ਬੈਠਣਾ ਇਕ ਪਖੰਡ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਗਲਤ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਕਿਸੇ ਮਾੜੇ ਸਵਾਰਥ ਲਈ ਅੱਖਾਂ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਧਾਰਮਕ ਹੋਣ ਦਾ ਡਰਾਮਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਗਲਤ ਹੈ।
ਨ੍ਰਾਤ ਫਿਰਿਓ ਲੀਏ ਸਾਤ ਸਮੁਦ੍ਰਿਨਿ, ਲੋਕ ਗਯੋ, ਪਰਲੋਕ ਗਵਾਇਓ ॥	ਗਯੋ - ਗਇਓ।	ਨ੍ਰਾਤ ਫਿਰਿਓ = ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਦੇ ਫਿਰੋ; ਸਾਤ ਸਮੁਦ੍ਰਿਨਿ = ਸੱਤ ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਵਿਖੇ; ਲੋਕ ਗਯੋ = ਇਹ ਦੁਨੀਆ ਗਈ; ਪਰਲੋਕ ਗਵਾਇਓ = ਪਰਲੋਕ ਵੀ ਗਵਾ ਲਿਆ।	(ਪਖੰਡੀ ਭਾਂਵੇ) ਸੱਤ ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਵਿਚ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰ ਲੈਣ, ਫੇਰ ਵੀ ਉਹ ਇਹ ਲੋਕ ਅਤੇ ਅਗਲਾ ਲੋਕ ਗਵਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਭਾਵ ਉਹ ਇਹਨਾਂ ਫੋਕਟ ਕਰਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕੁਝ ਵੀ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।
ਬਾਸੁ ਕੀਓ ਬਿਖਿਆਨ ਸੋ ਬੈਠ ਕੈ, ਐਸੇ ਹੀ ਐਸ, ਸੁ ਬੈਸ ਬਿਤਾਇਓ ॥	ਸੋ ਐਸ	ਬਾਸ = ਬਾਸਨਾ, ਵਾਸਨਾ; ਬਿਖਿਆਨ = ਬਿਖੇ ਵਿਕਾਰਾਂ; ਸੋ = ਸਿਉਂ; ਐਸੇ ਹੀ = ਇਦਾਂ ਹੀ; ਐਸ = ਐਸ; ਬੈਸ = ਉਮਰ; ਬਿਤਾਇਓ = ਸਮਾਂ ਬਿਤਾਇਆ। ਬਿਖਿਆਨ ਦਾ ਉਚਾਰਨ ਬਿਖਿਆਨ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਅਸੁਖ ਹੈ। ਬਿਖਿਆਨ ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ ਬਿਖਿਆਂ ਦਾ ਤੇ ਬਿਖਿਆਨ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਬਖਾਨਣਾ, ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨੀ।	ਬਿਕਾਰਾਂ ਵਿਚ ਬੈਠ ਕੇ ਵਾਸਨਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਦਾਂ ਹੀ ਐਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਮਰ ਬਿਤਾ ਲਈ ਭਾਵ ਵਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਸਰ ਥਲੇ ਹੋਰ ਹੋਰ ਸੰਸਾਰੀ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਵਾਸਨਾ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਇਦਾਂ ਐਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਮਰ ਲੰਘਾ ਲਈ।
ਸਾਚੁ ਕਹੋ, ਸੁਨ ਲੇਹੁ ਸਭੈ, ਜਿਨ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਓ, ਤਿਨ ਹੀ ਪ੍ਰਭ ਪਾਇਓ ॥੯॥		ਸਾਚੁ ਕਹੋ = ਸਚ ਕਹਿੰਦਾਂ ਹਾਂ ਮੈਂ; ਸੁਨ ਲੇਹੁ ਸਭੈ = ਸਾਰੇ ਸੁਣ ਲਓ; ਜਿਨ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਓ = ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਤਾ ਹੈ; ਤਿਨ ਹੀ ਪ੍ਰਭ ਪਾਇਓ = ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਹੀ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਪਾਇਆ ਹੈ।	ਮੈਂ ਸੱਚ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਸਭ ਸੁਣ ਲਓ, ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਹੀ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਪਾਇਆ ਹੈ।
<p>ਸਾਰੰਸ਼ ਅਤੇ ਤੱਤਸਾਰ: ਇਸ ਸਵਯੋ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਮਹਾਂਵਾਕ ਉਚਾਰਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਦਾ ਤਤਸਾਰ ਇਕ ਪੰਕਤੀ ਵਿਚ ਲਿਖ ਦਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਸੇ ਨੇ ਹੀ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚ ਭਗਤੀ ਨੂੰ "ਭਾਇ ਭਗਤਿ" ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਪ੍ਰੇਮਾ ਭਗਤੀ। ਜੇਕਰ ਗੁਰਮਤਿ ਦੇ ਧਾਰਮਕ ਕਰਮਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪ੍ਰੇਮ ਨਿਕਲ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਪਿਛੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਬਚਦਾ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਖੁਸ਼ਕੀ ਅਤੇ ਕਉੜਤਣ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਪ੍ਰੇਮ ਤੋਂ ਸਖਣੇ ਲੋਕ ਧਾਰਮਕ ਕਰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਇਹ ਜਤਨ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰੇਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਚੀਬਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਚਾਹੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਪਾਠ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀਰਤਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਾਮ ਜਪਣਾ ਹੈ, ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਹੋਣ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ; ਤੱਦ ਹੀ ਇਹ ਉਦਮ ਸਫਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰੇਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਬਿਖਿਆਂ ਵਿਕਾਰਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਵਾਸਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਬਜ਼ਾਹਿਰ ਤਾਂ ਇਨਸਾਨ ਧਾਰਮਕ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਭੀਤਰ ਉਹ ਬਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਾਸ ਹੀ ਲੈਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਲੋਕ ਅਤੇ ਪਰਲੋਕ ਦੋਨੋਂ ਅਹਿਲੇ ਹੀ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।</p>			
ਕਾਹੂ ਲੈ ਪਾਹਨ ਪੂਜ ਧਰਯੋ ਸਿਰ, ਕਾਹੂ ਲੈ ਲਿੰਗ ਗਰੇ ਲਟਕਾਇਓ ॥	ਕਾਹੂੰ, ਕਾਹੂੰ ਧਰਯੋ - ਧਰਿਓ।	ਕਾਹੂ = ਕਈਆਂ ਨੇ; ਪਾਹਨ = ਪੱਥਰ; ਲਿੰਗ = ਸ਼ਿਵਜੀ ਦਾ ਚਿਣ; ਗਰੇ = ਗਲੇ ਵਿਚ।	ਕਈਆਂ ਨੇ ਪੱਥਰ ਨੂੰ ਮੂਰਤੀ ਬਣਾ ਕੇ ਉਸਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਕੇ ਉਸ ਅਗੇ ਸੀਸ ਧਰ ਦਿਤਾ; ਕਈਆਂ ਨੇ ਗਲੇ ਵਿਚ ਸ਼ਿਵਜੀ ਦਾ ਲਿੰਗ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਵਜੋਂ ਪਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਤ੍ਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਵੱਯੋ - ਅਰਥ ਵਿਚਾਰ

ਗੁਰਬਾਣੀ ਪਾਠ	ਉਚਾਰਨ ਸੇਧ	ਪਦ ਅਰਥ	ਅਰਥ ਵਿਚਾਰ
ਕਾਹੂ ਲਖਿਓ ਹਰਿ ਅਵਾਚੀ ਦਿਸਾ ਮਹਿ, ਕਾਹੂ ਪਛਾਹ ਕੋ ਸੀਸੁ ਨਿਵਾਇਓ ॥	ਦਿਸਾ, ਪੱਛਾਹ	<p>ਕਾਹੂ = ਕਈਆਂ ਨੇ; ਲਖਿਓ = ਜਾਣਿਆ, ਸਮਝਿਆ; ਅਵਾਚੀ ਦਿਸਾ ਮਹਿ = ਦੱਖਣ ਦਿਸਾ ਵਿਚ; ਪਛਾਹ = ਪੱਛਮ ਦਿਸਾ ਵਿਚ, ਮੱਕੇ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ।</p> <p>ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਵਿਚ ਚਾਰ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ: ਉਚੀਚੀ = ਉਤਰ ਭਾਵ ਹਿਮਾਲਾ ਵਾਲਾ ਪਾਸਾ; ਅਵਾਚੀ = ਦੱਖਣ; ਪ੍ਰਾਚੀ = ਚੜ੍ਹਦਾ ਪਾਸਾ ਭਾਵ ਪੂਰਬ; ਪ੍ਰਤੀਚੀ = ਲਹਿੰਦਾ ਪਾਸਾ ਭਾਵ ਪੱਛਮ।</p> <p>ਪਛਾਹ - ਪੱਛਮ - ਇਥੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਤੇ ਕਟਾਖ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਪੱਛਮ ਵੱਲ (ਕਾਅਬੇ ਵੱਲ) ਮੂੰਹ ਕਰਕੇ ਨਿਮਾਜ਼ ਪੜਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਮੱਕਾ ਪੱਛਮ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਮਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚਲੇ ਉੱਕਾਰ ਨਾਥ ਦੇ ਮੰਦਰ ਵਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਹੈ। ਕਈਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਦੁਆਰਕਾ ਦਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਸਮਝਿਆ ਹੈ। ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਸਾਰੇ ਮੰਦਰ ਦੱਖਣ ਵਲ ਹੀ ਹਨ।</p>	ਕਈਆਂ ਨੇ ਹਰੀ ਨੂੰ ਅਵਾਚੀ ਦਿਸਾ ਭਾਵ ਦੱਖਣ ਵਲ ਸਮਝਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈਆਂ ਨੇ ਪੱਛਮ ਵਲ (ਕਾਅਬੇ ਵਲ) ਸਿਰ ਨਿਵਾਇਆ ਹੈ।
ਕੋਊ ਬੁਤਾਨ ਕੋ ਪੂਜਤ ਹੈ ਪਸੁ, ਕੋਊ ਮ੍ਰਿਤਾਨ ਕੋ ਪੂਜਨ ਧਾਇਓ ॥		<p>ਬੁਤਾਨ = ਬੁਤਾਂ ਨੂੰ; ਪੂਜਤ ਹੈ = ਪੂਜਦਾ ਹੈ; ਪਸੁ = ਪਸੂ; ਮ੍ਰਿਤਾਨ = ਮੁਰਦਿਆਂ ਨੂੰ, ਕਬਰਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਧੀਆਂ ਨੂੰ; ਧਾਇਓ = ਭੱਜਦਾ ਹੈ।</p> <p>"ਮ੍ਰਿਤਾਨ" ਦਾ ਉਚਾਰਨ "ਮਿਤ੍ਰਾਨ" ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਅਸੁਧ ਹੈ। "ਮ੍ਰਿਤਾਨ" ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ "ਮਿਰਤਕ" ਤੇ "ਮਿਤ੍ਰਾਨ" ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ "ਮਿਤ੍ਰ"।</p>	ਕੋਈ ਬੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਜਦਾ ਹੈ ਪਸੂ ਅਤੇ ਕੋਈ ਮੁਰਦਿਆਂ ਨੂੰ (ਪੀਰਾਂ ਆਦਿ ਨੂੰ) ਪੂਜਨ ਲਈ ਭੱਜਦਾ ਹੈ।
ਕੂਰ ਕ੍ਰਿਆ ਉਰਝਿਓ ਸਭ ਹੀ ਜਗ, ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਕੋ ਭੇਦੁ ਨ ਪਾਇਓ ॥੧੦॥		ਕੂਰ = ਕੂੜ, ਝੂਠ; ਉਰਝਿਓ = ਉਲਝਿਆ, ਫਸਿਆ।	ਸਾਰਾ ਜੱਗ ਹੀ ਕੂੜ ਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਉਲਝਿਆ ਪਿਆ ਹੈ, ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਦਾ ਭੇਦ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ।
<p>ਸਾਰੰਸ਼ ਅਤੇ ਤੱਤਸਾਰ: ਇਸ ਸਵਯੋ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਪਖੰਡ ਦਾ ਨਾਸ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਖੰਡੀ ਦਾ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਮੂਰਤੀਆਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਨਵਾਲੇ, ਗਲੇ ਵਿਚ ਲਿੰਗ ਲਟਕਾਉਣ ਵਾਲੇ, ਦੱਖਣ ਵਿਚ ਮੰਦਰਾਂ ਵਿਚ ਹਰੀ ਨੂੰ ਮੰਨਣਵਾਲੇ, ਮੱਕੇ ਕਾਅਬੇ ਵਲ ਸੀਸ ਨਿਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਆਦਿ ਸਭ ਨੂੰ ਕੂੜ ਕਿਰਿਆ ਕਰਦੇ ਦਰਸਾਇਆ ਹੈ। ਬੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਜਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਪੀਰਾਂ ਦੀ ਕਬਰਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਧੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਜਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ ਤੇ ਪਸੂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਗੁਰਮਤਿ ਦਾ ਅਟੱਲ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾ ਦਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਕੂੜ ਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਉਲਝੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਦਾ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆ।</p> <p>ਇਹ ਬਾਣੀ ਸਿਖਾਂ ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਦੇ ਨਿਤਨੇਮ ਦੀ ਤੀਜੀ ਬਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਪਖੰਡ ਦਾ ਰੱਜ ਕੇ ਨਿਖੇਪ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸੰਸਾਰੀ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੀ ਨਿਸ਼ਫਲਤਾ ਬਹੁਤ ਬਾਪੂਬੀ ਦਸੀ ਹੈ ਪਰ ਅਫਸੋਸ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਤਕਰੀਬਨ ਸਾਰੇ ਹੀ ਸਿਖ ਮਾਇਆ ਦੀ ਦੌੜ ਵਿਚ ਹੀ ਲਗੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਲੈਕੇ ਬੁਢਾਪੇ ਤਕ ਸਿਖ (ਸਣੇ ਹੋਰ ਇਨਸਾਨਾਂ ਦੇ) ਕੂੜ ਵਿਹਾੜਣ ਅਤੇ ਸੰਚਣ ਦੇ ਆਹਰ ਵਿਚ ਹੀ ਲਗੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਮੁਤਾਬਕ ਇਹ ਸਰੀਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਹਾਸਲ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਇਹ ਮੁਖ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਤਾਂ ਸਿਖਾਂ ਨੂੰ ਚਿਤ ਚੇਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਰਾ ਜ਼ੋਰ ਹੀ ਮਾਇਆ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਜਾਇਆ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।</p>			